

ทางเลือกของอาชีชะ

"หักมิณ สาดัน"

- ๑ -

เสียงปรบมือหน้าเวทีดังกรา
ใหญ่ ขณะเดียวกันໄวโอลินเริ่มบรรเลง
เพลงลามuzu ดังกังวนพลีว่าไหว
ผสมผasan กับเสียงกลองนานอ และ
ม้องคุงมนตร์สะกดให้ผู้ชมจ้องมอง
ใบฟ้าเวทีเป็นสายตาเดียวกัน

ผู้เดินร่องเงิงฝ่ายชายโถกฝาย
หญิงเด็กดินมากตามเวที ต่างหันหน้า
เข้าหากัน จากนั้นก็เบื้องกรายด้วยการ
เดินเท้าไปมา ฝ่ายชายจะเดินตามฝ่าย
หญิงจะเดินดอย และหมุนกลับด้วย
ท่วงทีสง่างาม

“เด็กหญิงและหน้าลูกไกรนະ

ใต้ครู?” อารีเปี๊งฟอก้าซ้อบากิริช
ตามด้วยความสนใจ

“อาชีชะอุกดาโอะฉังໄงล่ะ” ใต้
ครูรอนิ่งพุดพางม่องอุกศิษย์ด้วยความ
ชั้นชั้น

“ผมไม่พูดดาโอะฉะหลายปีແಡ้ว”
อารีเปี๊งว่า

“เข้าไปรับช้างทำงานที่นาแล
แล้วกีหายไป เมะซงแม่ออาชีชะ ไปรับ
ช้างปอกเปลือกถุงส่งห้องเย็นช่วยอุก
สาวชนเรียนจนมัชยม” ใต้ครูพุดพาง
รักแก้วน้ำเย็นจากอุกศิษย์

บนเวทีเด็กหนุ่มสาวด่างดาวด้วย
ลายเด็นร่องเงิงกันอย่างสนุกสนาน
หลายคนชุมอาชีชะว่าแต่งตัวสวย

เด่นกว่าเพื่อน ๆ เด็กสาวสวมเสื้อ
บันดง สีฟ้าสด ติดกระดุมสีทอง หัวปุ่ง
เป็นผ้าป่าเดียวกรอมท้าและผ้าคลุม
ไหล่บาง ๆ ส่วนมีสีเดียวกับเสื้อเด้อ นี-

ราเงงคู่เด็นกันกับเรือโพกผ้าสะตาวัน
สินวล เสื้อกอกลมสีส้ม แขนยาว
ฝ่าครึ่งอก สีเดียวกับการเกงขาขาว มีค่า
ใส่ร่วมแคน ฯ ส่วนทับกางเกงเรียกผ้าชา
เดนดัง ทำด้วยผ้าซอแกะสีเหลืองมีลวด
ลายดอกไม้สีส้มดุจงามตา

เมื่อจบเพลงลามuzu ดูอ่อน ที่
เปลี่ยนเป็นเพลงล้านัง และบูจิปิชัง
เสียงดนตรีป่วนมีช้อนออกหอบนໄ้ ทำให้
บรรยายกาศในงานปิดภาคเรียนมีชีวิต
ข้าวyaงยิ่ง

- ๒ -

ตลอดทางอาชีชะหันรอกลับ
บ้าน เด็กสาวรู้สึกว่ารุ่นเพราะใจหนึ่ง
ต้องการสอนเรียนต่อระดับมหาวิทยา
ลัย อิกใจหนึ่งต้องการกลับไปช่วย
เมะทำงาน

คำพูดของเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน
ขังก้องอยู่ในโสตประสาทของเธอ

“อาชีชะ ควรไปเรียนต่อ เพราะ
เธอทำคะแนนเทอนนี้ได้ดี” 瓦ซงเพื่อน
สาวให้ความเห็น

“เช้ออโคไปออยู่บ้าน ไม่นานก็
แต่งงาน จะช่วยเมะของเธอได้เน
หรือ?” แอเซาะเพื่อนจากยะลาติง

“เช้อเริงชุมหาริษาส้อ” มี
งานทำเงินดี เมะของเธอไม่ลำบาก”
แหมเนาะเพื่อนจากนราธิวาสเสนอ
แนะ

“ลองไปสอบชิงทุนศึกษาต่อ
ของกระทรวงมหาดไทย และศอ.บต.
ให้สิทธิชุมสليمชิจิ” พาเดีມะลูกใต้
ครูชี้ทางออก

ขณะเดียวกันมีเสียงค้านในความ

กิตของเธอ บังทวีความสับสน

“อย่าไปเรียนแลยก้าวชีชะ ช่วย
เมะทำงานเลอะ ไม่นานเกินเจ็บได้
มาก จะทำอะไรได้ตามต้องการ”

“อาชีชะการเรียนระดับสูงต้อง
ใช้เงินมาก และใชเวลาเรียนถึง ๕ ปี
นั้นไม่ใช่ขำนะ”

“อาชีชะ ถึงเรียนจนมหาวิทยา
ลัย ใช่ร่วมงานทำดังที่คิด รุ่นพี่ขอ
ห้ามคณเรียนจนแล้วขึ้นไม่มีงานทำ รับ
สมัครงานเพียง ๒-๓ ตำแหน่ง แต่
สมัครเป็นหมื่นเป็นพัน!”

- ๓ -

เมื่อเด็กสาวย่างเข้าขึ้นบันได^{บันได} บันได คิ้วของเธอคมเข้าหากัน ด้วย^{เข้าหากัน} ความพิศวง เพราะเห็นรองเท้าหนังผู้^{ผู้}ชายสูงหนึ่งวางอยู่ที่ดินบันได^{บันได}

ชายวัยกลางคน ร่างมะมานื้อ^{ตัว} เดียว หัวเดิกเห็นอ่อนฟีปากไว้หนวด
กระจุกหนึ่ง นั่งอยู่ตรงกันข้ามกับ^{กับ} เมะซง เขาคืออารีเปี๊ยนน้อง

“น้ออาชีชะลูกฉันเอง” เมะซง^{เมะซง} แนะนำ

“ทบุเด้นรองเง็งได้สาวมาก”^{สาวมาก} พ่อค้ากริชซ้อมมองเด็กสาวพร้อมกับยิ้ม^{ยิ้ม} ที่มุนปาก

“เมะจะขายกริชหรือจะ” อาชีชะ^{อาชีชะ} ตาม เพราะเห็นกริชสมบัติชั้นสุดท้าย^{ท้าย} วางอยู่บนเสื่อครองหน้า

เมะซงพักหน้า “เพ้อหานุให้^{ให้} ถูกเรียนหนังสือใจละ กริชด้านนี้เปาะ^{เปาะ} ของลูกห่วงมากแต่เมะจำเป็นต้อง^{ต้อง} ขาย”

อารีเปี๊ยว่า “บันเป็นกริชจริงๆ^{จริงๆ} ๑๕ กด เนื้อเหล็กดีมาก คงใช้^{ใช้} เหล็กหลอมตีทับกันถึง ๒๐ ชั้น มีลวด^{ลวด} ลายเป็นเส้นทองคุณภาพ ถ้าพ่อค้าฝ่ายมา^{ฝ่ายมา} เลยเห็นเข้าจะตะครุบแท้ เวลาหนี้พ่อค้ามา

เลย์กำลังกว้านซื้อกันใหญ่ เมะจะขาย
หรือไม่ขายก็คิดให้ดีนะครับ”

“ลูกแล้ว ขอเวลาอีกหน่อยให้^{ให้} ทบุและเมะได้ตัดสินใจให้แน่นอน”^{ให้แน่นอน} อาชีชะให้ความเห็น

“ไดซิ เอาไว้ ๔-๕ วัน มาตกลงกันใหม่” อารีเปี๊ยกริชให้เมะ

“ลูกไม่ต้องการให้เนะขาย
กริช ถึงไม่มีเงินเรียนต่อ ก็ไม่เป็นไรนี่จะ”^{จะ} อาชีชะพูดหลังจากฟ้อค้ากริชกลับไป^{กลับ} แล้ว

“บันเป็นที่พึงสุดท้ายของเรา
และนี่ค่าเป็นหมื่น ๆ นะลูก”^{นะลูก} เมะซง^{เมะซง} ย้ำ

- ๔ -

เย็นวันต่อมาเมื่อเมะซงกลับ^{กลับ} จากตลาด ที่เรียบลูกสาวที่นี่

“อาชีชะ เมะมีข่าวเกี่ยวกับ^{กับ} ลูก”

“ข่าวอะไรล่ะ”^{ล่ะ} เด็กสาวกำลัง^{กำลัง} เช็คลูกพื้นบ้าน มองหน้าเมะด้วยความ^{ด้วย} พิศวง

“อารีเปี๊ย เขาขอแต่งงานกับ^{กับ} ลูก”^{ลูก} ผู้เป็นแม่ออกทันที

อาชีชะสั่นศีรษะ เมะซงพูด^{พูด} ต่อ

“เขาอกรัวรักษากริชไว้ให้ดี^{ให้ดี} แล้วเขาจะให้เงินแสนเป็นค่าแต่งงานกับ^{กับ} ลูก”

“หนูบังไม่คิดเรื่องนี้แลบจ้ะเน”^{จ้ะ} เด็กสาวพูดพอดีทำงานต่อและหันมา^{มา} ถามว่า “เมะมีความเห็นอย่างไรบ้างจะ?”

เมะซงว่า “ความจริงลูกก็สม^{สม} ควรแต่งกับเขา จะทำให้ฐานะเราดี^{ดี} ขึ้น”

“แล้วปะลະกะ?”^{จะ} อาชีชะถาม^{ถาม} ต่อ

“ก็ไม่ได้ข่าวเลข ถึงปะลະ

อยู่ก็คงเห็นใจเรา”

“ถ้าขายกริช และลูกไม่ต้อง^{ต้อง} งาน จะเห็นด้วยไหมคะ?”^{ไหม} ลูกสาวอุก^{อุก} ความเห็น

“ถ้าขายให้พากมาเลย์มาเก็มไม่^{ไม่} ขายขาย เพราะไม่ต้องการให้สม^{สม} บัดดิของราไปตกอยู่ฝีพทางโน้น”^{โน้น} แม่พุด^{พุด} พางมองออกไปนอกหน้าต่างบ้าน

“คงขายให้อารีเปี๊ยอีกใช่ไหมจะ?”^{จะ} อาชีชะถามยิ้ม^{ยิ้ม}

“ขายพักหน้า “เขานอกกว่าลูก^{ลูก}
ไม่ตกลงแต่งงาน เขายังซื้อกิริชด้วย^{ด้วย} ราคาลูก”

“ซ่างเห็นแก่ได้”^{ได้} ลูกสาวกืนหัว^{หัว} เรา

“นั่นนะชี”^{ชี} เมะกล้อหัวตาม “ถึง^{ถึง} เรงานก็ต้องต่อสู้ด้วยตัวเองดีกว่า ที่^{ที่} เมะต้องการให้ลูกดึงงานนั้นก็ลอง^{ลอง} ดูความคิดลูกท่านนั้นเอง”^{เอง} เมะซงโอบ^{โอบ} กอดลูกสาวคนเดียวด้วยความรักและ^{และ} สงสาร

- ๕ -

ลงท่าเลคุพัดพากความชุ่มชื้น^{ชุ่มชื้น} เข้าสู่ฝีปัดดานี^{ฝีปัดดานี} กาพีน้ำและแผ่นฟ้า^{ฟ้า} ยังเป็นภาพที่สวยงามด้วยสีสัน อาชีชะ^{อาชีชะ} เคยเห็นดังเดียร์วาร์วัย^{วัย} แต่เชื้อชีวิตยังร้อน^{ร้อน} ชาดลันและนรบสุกหิน^{หิน}

ชีวิตของเชื้อหนึ่งมีอนาคตງวนลว^{ลว} สีขาวที่บินด้วยร่องออกไปทางกินอ่าง^{อ่าง} อิสรภาพ^{อิสรภาพ} นี้ແນ่คุณเดียวท่ามั้นที่เข้าใจ^{ใจ} เธออย่างแท้จริง

แม่จันปอกเปลือกถุงส่องห้อง^{ห้อง} เย็นของนายจ้างจะเป็นงานไรีเกียรติ^{ไรี} ก็พอใจแล้วที่เธอและแม่เมะความสุข อาชีชะพลอยรู้สึกยินดีเมื่อทราบว่าเพื่อน^{เพื่อน} หลายคนสอนเข้าเรียนต่อได้ตามความ^{ความ} ต้องการ^{ต้องการ} และบางคนก็พนักความผิด^{ผิด} หวังอันเป็นธรรมดาว่องชีวิต^{ชีวิต} □